Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 111. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 16-го ЧЕРВНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, JUNE 16, 1982. No. 111 VOL. LXXXIX.

ВІДЗНАЧИЛИ 50-ЛІТТЯ ПЕРШОГО ЖІНОЧОГО КОНҐРЕСУ

ГОЛОВИ ОКРУГ ВІДБУЛИ НАРАДИ

Ню Йорк, Н.Й. (М.С.). — В суботу і неділю, 12-го і 13-го червня ц.р., відбулися тут в домівці Союзу Українок Америки конференція голів окружних управ СУА, в яких взяли участь: Лідія Колодчин — Дітройт, Ростислава Матла — Філядельфія, Лідія Маґун — Ню Йорк, Іванна Мартинець — північний Ню Йорк, Ірена Чайківська — Ню Джерзі, Надія Дейчаківська — Огайо, Евстахія Струтинська — Чикаґо, Анна Любинська — Нова Англія і Ярослава Ракоча, заступниця голови південний Ню Йорк. В Конференції взяли участь теж членки Екзекутиви СУА.

Нарадами проводила голова СУА Іванна Рожанковська. У своєму слові вона підкреслила, що від настанови голів окружних управ до рішень Головної Управи та від їхньої праці на місцях у великій мірі залежить ріст організації. Фінансова підтримка Відділів СУА конечна, бо організація потребує на свою працю фінансових засобів.

В дальшому обговорено запитник, який заздалегідь отримали голови Округ. Висліди дискусії були підставою до таких ухвал, як посилення акції приєднування нових членок, творення нових відділів СУА, активізування менш активних відділів, приєднування вільних членок СУА, поширення передплати журналу „Наше Життя".

В дальшому рішено, що окружні управи доложать усіх старань, щоб у Жіночій Конференції, яка відбудеться осінню цього року на Союзівці взяло участь якнайбільше молодих жінок. Також рішено популяризувати такі почини, як записування опитів про голод в Україні, опитів перших еміґрантів до Америки, переводження в громаді курсів української мови, семінарів для молодих родин, організування світличок для дітей. Для забезпечення фінансової бази на працю організації рішено посилити акцію пожертв на стотисячний фонд СУА імени Олени Лотоцької.

Рішено продовжувати піддержку Українського Музею в Ню Йорку, головно у акції придбання для нього відповідного приміщення. Теж рішено, щоб у майбутньому при співпраці з американськими жіночими організаціями в місяці березні відмічувати вклад жінок в історію українського народу. Осуджено твердження Биллі Ґрегема, що в Совєтському Союзі є свобода релігії, і вирішено повести акцію писання до нього протестаційних листів.

В суботу, 12-го червня, у вечірніх годинах, учасниці Конференції відвідали Український Музей, де оглянули виставку „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва", урочисте відкриття якої відбулося в п'ятницю увечері напередодні конференції. В тому дні прохарчуванням учасниць Конференції зайнялась Окружна Управа СУА Ню Йорку.

В неділю, о год. 9-ій рано, учасниці нарад взяли участь у Богослуженні, яке відправив о. Севастіян Шевчук у церкві св.Юра в намірені Союзу Українок Америки. Після цього продовжувано наради, на які загостила Гандзя Савицька-Мицак, голова підготовчого комітету Жіночої Конференції з метою поінформувати присутніх про працю комітету.

Того ж дня, о год. 1:30 по полудні, в готелі Рузвельт, відбувся святочний полуденок з нагоди 50-ліття Першого Українського Жіночого Конґресу в Америці. В полуденку взяло участь понад 200 осіб, які зібралися, щоб відмітити подію, яка,

(Закінгення на стор. 3)

Відбулася ономастична конференція в Оттаві

Оттава, Онт. — В днях від 1-го до 5-го червня відбулась звичайна річна конференція Назвознавчого канадського інституту в рамках інших наукових конференцій наукових товариств тут, в приміщеннях Оттавського університету. Всі ті конференції різних спеціяльностей відбуваються щорічно в червні за чергою у більших канадських університетах. На цьогорічному списку наукових товариств Канади є 64.

Назвознавчий інститут у Канаді заснував проф. Ярослав Рудницький в 1950 році у Вінніпеґу і в 1951 році появився журнал „Ономастика", що виходив в українській мові та поміщував передусім тононімічні та назвознавчі праці головно з українською тематикою. До 1976 року появилось 50 чисел. Список всіх праць, поміщених в журналах „Ономастики", поданий в 50-му числі.

В 1977 році переназвано назвознавчий інститут на Канадське товариство для студіювання назв. Товариство тепер має 65 членів, переважно французів, тому доповіді були читані в англійській і французькій мовах.

На цьогорічній конференції були лише дві доповіді з українськими назвами, а саме: проф. Я.Рудницький прочитав доповідь на тему „Походження і значення назви Київ", починаючи від санскрипту та індо-европейських значень.

Доповідь про назви „Мазепа" в Північній Америці прочитала проф. Анна Власенко-Бойцун, підкреслюючи постать гетьмана Мазепи, яка своєю відвагою і геройством здобула пошану і признання европейців ХУІІІ століття, що свої нові оселі називали іменем українського політика.

НАРАДИ ЧОТИРЬОХ ОКРУГ

Нюарк, Н.Дж. — Чотири Округи відділів Українського Народного Союзу у стейті Ню Джерзі, а саме Пассейк, Перт Амбой, Джерзі Сити і Нюарк, відбудуть в п'ятницю, 18-го червня ц.р., о год. 6:30 вечора в залі Спортового Товариства „Чорноморської Січі" при 680 Сенфорд авеню, свою ширшу нараду. Представники Округ обговорюватимуть справи чергового стейтового Дня УНСоюзу запляновного на 29-го серпня в Українському Селі в Бавнд Бруку та інші союзові, зокрема організаційні та громадські справи.

Відбудеться „Жива газета" СУА

Ню Йорк, Н. Й. — Управа 64-го Відділу Союзу Українок Америки повідомляє, що в суботу, 19-го червня ц.р., о год. 5-ій по полудні в домівці СУА влаштовує „Живу Газету", в якій беруть участь: Лєна Качала, Христя Навроцька, Ніна Самокіш, Оксана Щурова і Люба Артимишин.

Будуть порушені та обговорені актуальні теми: есей д-ра Богдана Цимбалістого „Тавро бездержавности"; проф. д-р Омелян Пріцак: „Напередодні 1000-ліття християнської України", трансцендентальна медитація; цікаві новинки з чужої преси та „Де є наш молодечий політикум?"

УКРАЇНЦІ У ПОЛЬЩІ ОТРИМАЛИ ПЕРШІ ПАКУНКИ ІЗ ЗСА

Філядельфія, Па. — Завдяки жертвенності парафіян, поодиноких осіб та різних організацій, зокрема братських — Українського Народного Союзу, СУК „Провидіння" та Українського Братського Союзу, Український Католицький Допомоговий Комітет Митрополії УКЦ в ЗСА, під головуванням Владики Стефана, зміг зібрати чималу суму грошей.

Протягом деякого часу посилано пакунки на окремі адреси. На це видано 8,990 дол. Щоб допомогу поширити для більшої кількости українців в Польщі, вирішено за частину цих фондів закупити більшу кількість харчів та інших речей першої потреби для висилки українцям в Польщі на суму 20,000 дол. Користуючись католицькими організаціями, зокрема католицькою допомоговою організацією „Харітас", дня 7-го квітня ц.р. з Відня до Польщі виїхали автомашини, навантажені різним добром. У зв'язку з воєнним станом у Польщі довший час не було вісток, чи надіслані речі дійшли до призначеної цілі і були розділені між найбільш потребуючими українцями в Польщі. Цими днями надійшли два повідомлення на письмі, які є зворушливі і говорять самі за себе.

В одному з листів від генерального вікарія Української Католицької Церкви, що їх з Польщі отримав Владика Стефан, говориться:

„Щиро і сердечно висловлюю свою і наших вірних подяку Вашому Преосвященству за велику поміч, яку нам уділили в останніх часах. Уже від пари місяців приходили харчові дарунки на адреси священиків, а також мирян. Останньо прийшов великий транспорт з міжнародного „Харітасу" 7-го квітня. Було там чимало різних речей...

Все це вже розподілено між вірними. Становить то велику поміч для всіх у нашій ситуації і ми є вдячні за Вашу пам'ять. Зі своєї сторони молимося за всіх добродіїв, щоб Господь нагородив жертводавців і благословив Ваше Преосвященство і вірних Вашої Митрополії за їхню пам'ять за своїх братів у Польщі".

У другому листі з Перемишля, де живе багато українців, сказано:

„З глибокою вірою, великою радістю, насолодою серця і духа люблю слухати, як священик на Службі Божій читає Євангеліє про 10 прокажених, а один, що вернувся, упав Ісусові до ніг з подякою за уздоровлення.

Маю можливість кожного дня бути на Службі Божій (а не раз на двох), жертвую їх в якомусь намірені, а всі неділі призначив я приносити вислухану цю духову жертву на подяку за всі одержані ласки.

Харитативна поміч заініційована Вашою Ексцеленцією і трьома нашими Владиками Америки, дуже нас духово збудувала. Радіємо єдністю праці, бо лиш з такої діяльності можуть бути позитивні результати.

До нашого душпастирства надійшли дари у Великому пості і були розподілені перед Великоднем. У нас є кількадесятиособовий хор і група бандуристів, кожний член одержав різне з надісланого пакунку...

Хочу сповнити тут діло подяки Самарянина, який вернувся, вклонився Ісусові і подякував за уздоровлення. У порівнянні до харитативного діла Вашої Ексцеленції, моя подяка завжди буде невистачаюча і добір усяких слів буде замалий і недосконалий... Але маю найкращу воля сповнити свій обов'язок і від імени нашого церковного хору і групи бандуристів зложити цю подяку.

Прошу цією дорогою прийняти якнайбільш щиру подяку за щедрість і християнське серце у принесенні помочі нам на рідних землях. На руки Вашої Ексцеленції складаю також подяку всім душпастирям, товариствам і харитативним одиницям, які долучилися до цієї великої християнської акції.

Нехай Всевишній Господь благословить усі Ваші труди будня на Христовій та народній нивах. Спаси Бог і щасти Вам, Боже.

Кожного дня після Святого Причастя молюся за всіх моїх і наших добродіїв, а тепер до молитов долучую Вашу Ексцеленцію і всіх жертводавців Епархії Вашої Ексцеленції". Лист закінчується словами: „З княжого Перемишля, що над срібнолентим Сяном — вдячні хористи...".

Інформації про те, що перша велика посилка Митрополії УКЦ в ЗСА дійшла

(Закінгення на стор. 3)

У Ню Йорку відкрито виставку втрачених пам'яток

Ню Йорк, Н. Й. (Л.Дражевська). — Нова виставка в Українському Музеї, що відкрилась тут у суботу, 12-го червня ц.р., потрясає відвідувачів.

Великі чорно-білі освітлені ззаду фотовітражі зображують зруйновані церкви, манастирі, дзвіниці, вулиці старого Києва. Вони яскравіють на сірих „стендах", які ламаючою лінією оточують стіни залі Музею. Створюється враження, що стоїш серед старовинного міста. Тяжко повірити, що чудових будов уже немає. Вони були зруйновані в 1920-41 роках.

Напередодні відкриття виставки для широкої публіки відбувся показ її для членів Українського Музею і товариська зустріч. Голова Управи Музею д-р Богдан Цимбалістий відзначив працю архітекта Тита Геврика, який роками збирав матеріяли для виставки. Фахівець-музейник Зенон Фещак зробив проєкт мистецького оформлення виставки. Всі співпрацівники Музею на чолі з директором Марією Шуст віддано працювали над улаштуванням виставки і підготуванням її каталогу.

Музей відкритий для відвідувачів від 1-ої до 5-ої год. по полудні від середи до неділі включно.

Гість в УНСоюзі і „Свободі"

Джерзі Сіті, Н.Дж. — У вівторок, 8-го червня ц.р., відвідав УНСоюз і редакцію „Свободи" о. митрат Богдан Ганушевський, катедральний парох і генеральний вікарій Нювестмінстерської епархії, що її очолює Владика Єронім, ЧСВВ.

Отець митрат Ганушевський приїхав, щоб взяти участь у З'їзді колишніх мешканців оселі в Реґенсбурзі та в земляцькій зустрічі станиславівців, як також бути співучасником Великої Ради пластунів „Чорноморців".

Отець Ганушевський своїми наполегливими стараннями та зв'язками з американськими військовими чинниками врятував багато скитальців від примусової репатріяції в повоєнних місяцях Другої світової війни, як також вславився, як ревний священик і провідний пластун - чорноморець.

Отець митрат Б. Ганушевський відвідав редакцію в товаристві д-ра Євгена Котика.

КАҐЕБІСТИ РОЗІГНАЛИ ДЕМОНСТРАНТІВ У МОСКВІ

Москва, СССР. — Совєтська міліція і аґенти КҐБ розігнали групу антинуклеарних демонстрантів, які зібралися минулої суботи в Москві для протесту проти атомового зброєння. Організатори протесту намагалися зв'язатися телефонічно з організаторами масової протиатомової демонстрації в Ню Йорку, але безуспішно.

Американські часописи подають з Москви, що міліція арештувала двох організаторів протесту, Серґєя Батовріна і Серґєя Розенера, яким закинено, що вони зломили закон про „незареєстровані групи" і що вони будуть поставлені перед суд. Не подано числа демонстрантів, хоч протест мав відбутися в апартаменті Батовріна, артиста по професії. Як подає американська преса, це була невелика група, яка включала кількох лікарів, дентистів, математиків, інженерів і інших професіоналістів.

Згідно із заявою Батовріна, ця група демонстрантів не є „протисовєтського наставлення", а навпаки підтримує совєтську „мирну політику" і є проти „знаку рівняння" поміж Америкою і Совєтським Союзом.

„Тоді, коли совєтський уряд і нарід змагають за мир, американський уряд підтримує ізраїльську аґресію в Ливані", — сказав Батоврін".

Тиждень перед тим та група зорганізувала пресову конференцію для представників західньої преси, на якій сказано про створення цієї антинуклеарної організації. Між її членами, як сказано, не було нікого із відомих совєтських дисидентів. Більшість із членів-основників бажає виїхати до Ізраїля, згідно з повідомленням Батовріна.

Рівночасно з розігнанням московської антинуклеарної групи, совєтська преса подала дуже похвальні повідомлення про велику антинуклеарну демонстрацію минулої суботи в Ню Йорку, яка, на думку совєтських кореспондентів в ЗСА, „була висловом рішучої критики американського уряду в справі воєнних приготувань..."

Єдиною офіційною організацією в СССР, яка може діяти в справі „миру і розброєння" є Комітет оборони миру, який заявляє, що в його рядах є 41 мільйон членів. Цей комітет часто виступає в обороні совєтської „мирної політики" і засуджує „аґресивну" політику Америки.

У світі

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ПОРОБИВ ВСЯКІ ЗАХОДИ, щоб врятувати економіку країни від повного хаосу. На засіданні кабінету були прийняті далекойдучі рішення, включно із замороженням платень і цін експериментально на чотири місяці, щоб таким чином обнизити відсоток інфляції і збільшити вартість французького франка, девалюацію якого прийшлось вже два рази переводити на протязі минулих трьох років. Прем'єр-міністер французького уряду П'єр Моруа заявив кореспондентам, що незабаром парлямент розглядатиме проєкти уряду, який плянує до кінця цього року зменшити інфляцію з 14 до 10 відсотків.

В НЕДІЛЮ, 13-ГО ЧЕРВНЯ Ц.Р., ПОМЕР У СВОЇЙ резиденції у Ріяді король Савдійської Арабії Халід Ібн Адель Азіз на 69-му році життя. Владу у свої руки перебрав принц Фагд, який вміжчасі виконував багато функцій хворого короля. Обидва лідери Савдійської Арабії вели прозахідню політику і зачисляли себе до близьких приятелів З'єднаних Стейтів Америки. В рекомпенсату за цю приязнь Уряд ЗСА політично і зброєю допомагав цій найбагатшій на нафту країні. Зараз після смерти короля Халіда, 60-річного принца Фагда було проголошено королем Савдійської Арабії, а він у свою чергу негайно назначив своїм престолонаслідником свого двоюрідного брата Абдуллу. В похоронах короля Халіда взяло участь багато лідерів арабських держав, між ними теперішній президент Єгипту Госні Мубарак і президента Іраку Саддам Гуссейн.

СПОРАДИЧНІ ЗУДАРИ МІЖ ДЕМОНСТРАНТАМИ, прихильниками польської вільної профспілки „Солідарність" і поліцією, відбулись у Ґданьську, Вроцлаві та інших містах Польщі. Масовими демонстраціями польський нарід відзначив шестимісячне тривання воєнного стану в їхній країні і вимагав звільнення профспілкових діячів. Офіційне пресове аґентство ПАП заявило, що поліція і військові частини швидко „унешкідливили виступи екстремістів „Солідарности". У Вашінґтоні, президент Роналд Реґен висловив подив для польського народу, дух якого залишився незламним.

ШАНГАЙСЬКА ГАЗЕТА ПОВІДОМИЛА, ЩО лідери Китайської Народної Республіки затурбовані теперішньою виховною системою і поставою батьків до дітей. Вони твердять, що дуже часто високопоставлені особи в Китаї „розпускають своїх дітей, які потім поповнюють ряди кримінального елементу в країні". Урядові чинники роблять тепер старання, щоб притягати до відповідальности тих батьків, які потуряють в усьому своїм дітям, а також каратимуть молодь за кримінальні вчинки. Урядові речники звертають увагу батькам, що крім науки про матеріяльні речі, родичі повинні постаратися про ідеологічне і моральне виховання своїх дітей.

ПЕРШИЙ РАЗ ВІД БАГАТЬОХ РОКІВ ЛЕОНІД І. Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, не відбуватиме зустрічей з комуністичними лідерами у своїй літній резиденції в Криму, заявляють совєтські офіційні джерела. Причиною такої традиційної зміни є мовляв потреба відпочинку для Брежнєва і його приготування до евентуальної зустрічі з президентом Роналдом Реґеном осінню цього року.

ДВІ ВЕЛИКІ РОЗРИВНОЇ СИЛИ БОМБИ ВИБУХЛИ перед двома кафетеріями в Парижі, власниками яких є жиди. Обидва підприємства знаходились кілька бльоків від міської ратуші Парижу, сильно хороненої поліцією. На щастя бомби поранили тільки одну особу, але наробили чимало матеріяльної шкоди для власників. Загально здогадуються, що напад на жидівські підприємства виконали арабські екстремісти.

ПРЕСОВІ АҐЕНТСТВА ІНФОРМУЮТЬ, ЩО в Ель Сальвадорі знову розгорілися сильні бої між марксистськими партизанами і урядовими військовими відділами у північній провінції Моразан. Військові речники заявили, що марксисти все ще тримають у своїх руках містечко Перквін, 72 милі від столиці. Затяжні бої відбуваються також поблизу Сан Фернандо, де партизани скупчили більші бойові сили. У цьому бою загинуло 76 урядових вояків і понад 100 зазнало поранень.

АРҐЕНТИНЦІ ПІДДАЛИСЬ

ПЕРЕГОВОРИ ВИРІШАТЬ ДОЛЮ ФАЛЬКЛЯНДСЬКИХ ОСТРОВІВ

Ню Йорк, Н. Й. — З Лондону і Буенос Айресу наспіли вістки, що на Фалькляндських островах дійшло до перемир'я між британськими і арґентинськими військовими частинами і що обидва відповідальні командири, британський генерал Джеремі Мур і арґентинський генерал Маріо Менендез особисто зустрілись на розмові, метою якої було в першу чергу припинити бої і започаткувати переговори після того, як арґентинці піддались.

У Лондоні прем'єр-міністер Марґарет Тачер поінформувала парлямент, що у місцевості Стенлі повіває на публічних і військових будинках білі прапори капітуляції. Ген. Менендез таки зараз після зустрічі з ген. Муром відлетів до Буенос Айресу на зустріч з військовою хунтою і президентом Леопольдом Ґальтієрі, щоб узгіднити умови капітуляції.

Зброя замовкла на Фалькляндських островах 74 дні після того, як арґентинці зробили висадку і розпочали будову оборонних споруд у стратегічно важливих пунктах островів. Долю островів вирішать переговори поміж урядовими чинниками Великої Британії і Арґентини.

В кінці минулого тижня Велика Британія розпочала офензивні акції, які вказували за започаткування остаточної битви за острови.

Арґентинське головне командування на островах говорить про тяжкі втрати британців біля Стенлі і в летунських атаках на відкритому морі. Арґентинські джерела покликаються навіть на слова Нотта, який признався, що принаймні 50 вояків були забиті і три сотні поранені при першій висадці британських вояків на суходіл. Арґентина втратила досі 700 осіб забитими і кілька сотень пораненими.

ВИДАВАТИМУТЬ КОЛИШНІХ „ВОЄННИХ ЗЛОЧИНЦІВ" НІМЦЯМ

Ню Йорк, Н.Й. — Нюйоркський щоденник „Дейлі Нюз" у числі з 12-го червня ц.р. інформує, що З'єднані Стейти Америки, зглядно їхній Уряд, погодився видавати в руки західньонімецького правосуддя колишніх „воєнних злочинців", які будуть там поставлені під суд, щоб відповісти за доконані ними злочини. Цю інформацію подали до відома речники Департаменту справедливости у Вашінґтоні.

Виглядає, що це рішення, якщо таке існує і якщо воно не противиться конституційним правам і законам Америки, які забезпечують однаково кожного американського громадянина, відноситься тільки до натуралізованих американців, переважно іміґрантів із східньоевропейських країн — України, Литви, Латвії (тільки про них згадується у інформації) та інших.

Соціял-демократичний і ліберальний уряд в Бонні нібито мав погодитися з таким ставленням справи, раніше інспірованої деякими групами в ЗСА.

В Америці

СОНЦЕ ВПЛИВАЄ НА ШКІРУ ЛЮДИНИ ШКІДЛИВО, про це свідчать щорічні захворювання на рака шкіри, але люди все одно піддаються сонячним „ваннам", щоб бути засмаглими влітку. Так цього літа, як і кожного іншого, всі пляжі в ЗСА будуть заплуджені мільйонами людей, яких не спинить той сумний факт, що 400,000 нових випадків раку шкіри буде занотовано лікарями в ЗСА одного цього року. Більшість цих захворювань — наслідок надмірного пляжування під промінням сонця, ультрафіялкові промені якого дуже шкідливі для шкіри, що не є чорною.

АМЕРИКАНСЬКИЙ МОНЕТНИЙ ДВІР МАЄ мільйони однодолярових монет із зображенням єдиної жінки на монеті досі — Сузан Б. Ентоні, і він не знав до цього часу, що з ними робити, бо населення ЗСА стихійно спротивилось ці монети уживати в свій час. Вони були всі стягнені з ужитку. Тепер поговорюють про можливість використати „доляри Сузан" за „токени" для нюйоркської підземки, якщо ціна на проїзд підійде до ціни одного доляра, що станеться незабаром, — кажуть знавці.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, ПОВЕРНУВШИСЬ з Европи, має багато зайнять: вже в четвер Президент промовлятиме перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй, коли вона відбуватиме спеціяльну сесію щодо роззброєння. Плянується теж важлива зустріч з ізраїльським прем'єром, який прилітає сюди в справі закупу в Америці нових бойових літаків і загально ситуації на Близькому Сході.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ, ВІТАЮЧИ конвенцію Південних баптистів, дуже прихильно висловився про зацікавлення політикою християнських консерватистів у ЗСА, кажучи до 40,000 осіб, тут зібраних, що „Я думаю, що розум каже нам цього не боятися, ані не засуджувати це, а навпаки — привітати цей вияв зацікавлення". Це найсильніша підтримка релігійним групам, яку досі висловив віцепрезидент, але він не вказував, яку саме групу людей має на увазі, лише в принципі дав свій підпис під активністю віруючих, бо „...це просто-напросто підводить нашу країну до ближчої співзвучности з тим Одним, від кого йдуть всі благословення". До цих самих зібраних промовляв проповідник Биллі Ґрегем.

СУД НАД ОСКАРЖЕНИМ У ЗАМАХОВІ НА президента Роналда Реґена Джаном В.Гінклі буде в підсумку страшенно дорогий, бо вже двом групам психіятрів треба платити по третині мільйона дол. за їхні суперечні висновки у діягнозі — був чи не був підсудний божевільним, коли стріляв у Президента, поранив Р. Реґена і поранив ще трьох осіб. Так само треба багато платити іншим експертам; так що разом видаток на суд досі виносить два мільйони долярів, з того за саму безпеку, щоб атентатникові нічого злого не сталося, Уряд заплатив один мільйон долярів.

ВИНАХІД АВТОМОБІЛЯ Й ТЕЛЕБАЧЕННЯ, як знаємо це самі на підставі власного досвіду, грунтовно змінили життя тут, але намічається ще більша, ще драматичніша зміна: електронічна інформаційна технологія за кільканадцять років, тобто на переломі 2000 року, змінить цілковито все життя З'єднаних Стейтів Америки, — згідно з рапортом, зробленим на замовлення Крайової наукової фундації, що його оголошено в неділю, 13-го червня. Зміни не залишають жадної ділянки незайманою. Вони змінять американський дім, бизнес, школу і політичне життя.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

P.O. Box 346 Jersey City N J 07303

Виклик Реґена Брежнєву

На триденній фінансовій конференції „на вершинах" у Парижі президент Реґен стрінувся з опозицією від буквально всіх своїх союзників у справі припинення чи бодай звуження торгівлі з Совєтським Союзом і та конференція закінчилася компромісовою резолюцією, яка насправді не змінила нічого в існуючій східньозахідній ситуації. Отож на початку візити Реґена в Европі не можна було тоді передбачити, що в наступних днях свого перебування в Европі Реґен переверне одну картку у всесвітній історії. Виступи Роналда Реґена в британській палаті громад і західньонімецькому парляменті поставили руба дилему: або перемога керованого московського центру комунізму, або перемога західньої демократії. Проголосивши „хрестоносний похід" в обороні волі Реґен не вагався поставити точку над „і". Він правильно ствердив банкрутство комуністичної системи, яка після поверх шістдесяти років панування не в силі прохарчувати власних громадян, дармащо одна четвертина їх працює на ріллі. Реґен знову закинув совєтським правителям повне нехтування людських і громадянських прав та пригадав Афганістан, події в Польщі і сприяння міжнародному хаосові.

Найвищим пунктом у виступі президента Реґена у британському парляменті був, мабуть, одвертий виклик на адресу Брежнєва. Мовляв, він, американський президент, вможливить президентові СССР Брежнєву промовити до американського народу через усі телевізійні станції, якщо Брежнєв вможливить те саме Реґенові — хай це буде своєрідний двобій репрезентантів двох взаємносуперечних і ворожих ідеологій. Члени британського парляменту сердечно сміялися на думку, що Брежнєв може дозволити Реґенові пропаґувати демократію через совєтські радіові і телевізійні станції, — і оплесками нагородили Реґена за таку знамениту ідею. Заторкнувши одверто найбільш для англійців актуальну проблему війни за Фалькляндські острови, Реґен підкреслив, що ЗСА заявилися по стороні Британії не задля панування над морозявими скелями, але в ім'я принципу, що не можна розв'язувати міжнародні проблеми військовою аґресією, як це зробила Арґентина.

Знову ж у столиці Західньої Німеччини Реґен твердо заявив, що Америка вважає себе зобов'язаною прийти з допомогою Західній Европі, якщо вона опинилася б в обличчі нової аґресії, і запевнив залишення надалі американських збройних сил на території Европи. „Ваші кордони є нашими кордонами" — це ствердження Президента ЗСА було найсильніше від часу, як Джан Кеннеді проголосив біля берлінського „муру ганьби" відоме — „Іх бін айн Берлінер". І на адресу всіх европейських пацифістів Реґен заявив, що він маршував би у першому ряді демонстрантів проти нуклеарної зброї, якщо б знав, що з такої демонстрації може зродитися мир. Р. Реґен підкреслив, що він є не тільки проти нуклеарної, але проти всякої зброї і що його найпершою місією є — мир.

Промови Роналда Реґена по-мистецьки виголошені і без клаптика паперу в руці, на чому позначилася його довголітня кар'єра фільмового артиста, а найбільше таки зміст промов, прославили ім'я Р. Реґена в Західній Европі і піднесли престиж Америки в усьому світі, бо Роналд Реґен використав свої відвідини в Европі, щоби пригадати всьому світові, що З'єднані Стейти — це не тільки найбільша західня мілітарна й економічна потуга, але й лідер світового миру, опертого на базі справжньої, а не пофальшованої „людової" демократії.

Може ще завчасу говорити про наслідки европейської подорожі Роналда Реґена для подій на американському терені. Але нема сумніву, що його безперечний успіх, здобутий у Европі, зріст його особистого престижу скріпить позицію Президента в змаганні дістати від Конґресу двопартійну підтримку для його програм, бо без такої підтримки годі перемогти сучасну економічну кризу. Виступи Роналда Реґена в Европі відзначалися динамікою і оптимізмом, — цю свою настанову він, повернувшись, привіз і до Білого Дому.

Михайло Кучер

ЧИ ІСНУЄ „ДОКТРИНА БРЕЖНЄВА"

Термін „доктрина Брежнєва" з'явився після окупації військами Варшавського пакту Чехо-Словаччини. Але не варто приписувати Брежнєву право Совєтського Союзу на збройну окупацію інших країн.

СССР, як держава, на політичній мапі світу з'явився 31-го грудня 1922 року. За десятки років існування Совєтського Союзу люди звикли до такої назви і тим самим устабілізувався міт про право того ґіганта на існування і на його зріст шляхом ковтання інших народів.

Людство звикло до того феномену — багатонаціонального конґльомерату СССР, і тому зовсім природно поставити питання — які є взаємовідносини поміж СССР і тими державами і націями, що являються об'єктом його інтересів? Де починається і де кінчається цей інтерес, і чи взагалі — коли і як він скінчиться?

На Заході термін „доктрина Брежнєва" став аксіомою, при допомозі якої можна легко з'ясувати не тільки окупацію Чехо-Словаччини, але й дальше нове територіяльне поширення СССР у випадку „непослуху" чи „загроження".

У комуністичній літературі цей термін розуміється інакше а саме як доказ того щоЗахід засадничо не розуміє політики КПСС і для підкреслення „пропаґандивного свавілля аґресивних імперіялістичних ворожих СССР сил Заходу".

Це виглядає досить парадоксально. Некомуністичний світ автоматично пов'язав окупацію Чехо-Словаччини з іменем Брежнєва, а КПСС (кому вже знати!) і решта комуністичних партій совєтського бльоку, відкидають „пріоритет" Брежнєва на створення цього нового теоретичного постуляту. Мало того, совєтські теоретики іґнорують і зло висмівають західніх спеціялістів і твердять, що взагалі немає жадної „доктрини Брежнєва".

Уникає уваги західніх знавців совєтські політики що саме і чому заперечують комуністи. ЦК КПСС не погоджується з поглядом Заходу, що Брежнєв автор будь-якої нової політики.

Не варто думати, що Совєтському Союзові соромно за збройний напад на малесеньку Чехо-Словаччину 1968 року. Фактом залишається щось іншого — для некомуністичного світу термін „доктрина Брежнєва" став поняттям, яке леґалізує великодержавне право СССР умішуватися у внутрішні справи націй, що знаходяться у сфері його впливу і встановляти там силою зброї „статус кво", нарушення якого може привести до світового конфлікту.

Захід проковтнув збройну окупацію Совєтським Союзом Чехо-Словаччини майже спокійно під псевдом „скандалу в родині", як непорозуміння серед членів бльоку. Пасивність Заходу поставила Чехо-Словаччину у повну залежність від СССР. Доктрину про „обмежений суверенітет" Захід приняв як де факто.

І тут виявляється небезпечне непорозуміння Заходом того, що СССР користується реальною політикою теперішнього розподілу світу на зону впливу і поза ті межі не піде.

Країни соціялістичного бльоку зрозуміли „доктрину Брежнєва" і реакцію на неї Заходу трохи інакше. Ті країни втратили надію на пошанування іхнього суверенітету, на право брати участь у міжнародному житті. Це ж вільний світ викреслив їх із списку суверенних націй в надії, що „доктрина Брежнєва" обмежиться тим що СССР вже проковтнув.

ЦК КПСС знав, що спротиву збройній окупації Чехо-Словаччини не буде. ЦК притримується тут ленінської науки щодо ідеології пролетарського інтернаціоналізму як складової частини тактики світової стратеґії комунізму.

Маємо дві політичні концепції для пояснення одного і того ж факту. Тому на Заході „доктрину Брежнєва" розглядають як окремий феномен, що історично не пов'язаний з цілим комплексом світової політики СССР. Правда, тоді ще не було Афганістану і випадків у Польщі. Тому запанувало переконання, що нічого небезпечного не сталося.

КПСС зовсім свідомо заперечує „доктрину Брежнєва". Таке заперечення означає, що окупація Чехо-Словаччини — це не окреме несподіване явище. Вона прояв константи комуністичної держави на даному етапі і Брежнєв тільки виконавець такої політики.

Чому ж все таки Захід короткозоро визнав окупацію Чехо-Словаччини ізольованим випадком і не хоче признати інтерпретації КПСС, що окупація — це продовження політики 1939-1945 років — приєднання до СССР Польщі, Литви, Естонії, Латвії і частини Фінляндії. Яка будуччина чекає вільний Захід, що відноситься з такою байдужістю до народів совєтського бльоку?

Брежнєв добре знає, що він не автор „доктрини" свого імени. Механізм совєтської влади існував і до Брежнєва й існуватиме після нього. Історія большевизму нам каже, що після жовтневої революції наївні були захоплені ленінським гаслом самовизначення націй аж до відокремлення. Але це не відносилося і не відноситься до народів, які ввійшли у склад СССР. Ленінське гасло мало стимулювати національно-визвольну політику і революційну боротьбу тих націй, які не входили у склад СС-

(Продовження на ст. 3)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Чи треба сподіватися — як це дехто передбачає — радикалізації рухів опору в СССР та переходу на нелеґальні, конспіративні,а, може, й насильні методи боротьби проти режиму?

ВІДПОВІДЬ: Усяке передбачення мусить базуватися на глибокій аналізі і сил опозиції, і її можливостей, і її інтелектуального рівня, і реакції режиму, і на історичних аналогіях. Сили, які утворили головне ядро руху опору в СССР та в Україні, на мою думку, ніколи не перейдуть на нелеґальні та конспіративні методи боротьби. Чому? Бо ці сили, очевидно, здатні аналізувати ситуацію в якій перебувають. Історія СССР за 60 років показала, що ніяка нелеґальна діяльність у країні, де кожний другий є потенціяльний інформатор КҐБ, неможлива. Більшість сьогоднішніх дисидентів, безперечно, здає собі з цього справу. І саме через те, що нелеґальна діяльність неможлива, наймудріше рішення, яке обрали дисиденти, — леґальний, незаконспірований опір. Такий опір таїть у собі більшу небезпеку для режиму, бо він дає моральну перевагу дисидентам перед їхніми гонителями. У чому полягає ця моральна перевага? Бож дисидентові важко приклеїти ярлик „шпигуна", „диверсанта", „бандита", чи навіть „контрреволюціонера". (Окремі спроби, правда, мали таки місце: справа Шаранського). Інакше кажучи, дисидента важко скомпромітувати. І тим більше в очах світової громадськости. Отже, дисидент має навколо себе більше симпатиків ніж ворогів. А його гонителі, навпаки, цю симпатію гублять. І попри всі репресії дисидентів не стає менше. Саме тому, Кремль і практикує тактику видворення дисидентів закордон. Щоб ідея леґального опору тратила своїх прапороносців і натхненників, а дисидентський рух — свої переваги над дисидентожерами.

Якщо ж і справді дехто з дисидентів вдасться до нелеґальних та конспіративних методів, то тим він зробить тільки послугу Кремлеві, бо дасть йому право розправлятися з нелеґальниками, закривши останнім шлях до широкого громадянського розголосу. Як леґальний, так і нелеґальний шлях ведуть до репресій. Але дрібний нелеґальний опір не лишає у свідомості населення жадних слідів, тоді як леґальний викликає до себе симпатії, таврує своїх гонителів, будить сонних і готує нові дисидентські кадри. Щождо такого нелеґального руху, як повоєнна національно-визвольна боротьба в Україні, яка лишила свій слід в історії і у свідомості населення, то передумов для такого роду руху, на мою думку, покищо немає.

Володимир Барагура

КНИЖКА З ІНТРИҐУЮЧИМ ЗАГОЛОВКОМ

Михайло Островерха „Наперекір", видання „Просвіта", Ню Йорк-Мельборн 1981 вісімка, 116 стор. Оформлення Мирона Левицького. Ціна — 8.00 долярів.

Книжка Михайла Островерхи „Наперекір" належить до того роду лектури, яку читається „одним віддихом", „за одним присідом". Це не тому, що вона невеличка розміром і не тому, що заголовок її вельми зацікавлюючий, але через те, що автор привабливою письменницькою манерою, легким образним стилем і доброю, соковитою мовою вклав у неї велетенське багатство вартісного змісту. Книжка має автобіографічний характер, але автор уміло поєднав цікаву розповідь про себе зі загальними проблемами з ділянки образотворчого мистецтва, скульптури, архітектури, театру, музики, співу, зокрема опери, літератури, мистецтвознавства, літературної й мистецької критики, художнього репортажу.

Автор не тримається в своїй біографії хронологічного порядку, але в основному подає з неї тільки один відрізок, а саме період, коли він дорослою людиною іде на студії сольоспіву до Італії (1926-31 р.). Проте він зручними диґресіями вплітає моменти з свого дитинства, родинного життя, своєї участи в Визвольних Змаганнях, початку і пізнішого розвою своєї літературної і журналістичної та мистецтвознавчої творчости, любовних переживань. Заторкує теж політичну проблематику в рідному краю і в Італії за часів Мусоліні, пластично змальовує картини з життя міланської богеми. Всі ці зовнішні події одуховлені проблемами мистецького світу — огляданням скарбів мистецтва і студіями над ними, переживаннями й міркуваннями автора на теми мистецтва і їх поєднання з внутрішнім його життям. Автор пише: „Відчував я, що моя душа спрагнено припадає перед творами мистецтва Італії. Відвідавши музей Брера, я ходив мов очарована сновида від залі до залі, від образа до образа". В іншому місці автор згадує: „Я поринав у культуру цієї країни. Часто-часто перебував у музеях мистецтва, ходив по старовинних церквах, цікавився їх архітектурою, стилем, історією, іконами, фресками. Мене цікавило одно-єдине — мистецтво, література, бо це був зміст мого існування.".

Незвичайно цікавий розділ „Богема" — в якому автор змальовує не тільки справжніх мистців-богемістів, але й різні інші їх категорії, підкреслюючи богемічність всенького життя міланського населення — прошаків, які на катеринках грають оперові арії й уривки з симфонічних концертів, домашньої прислуги, що, витріпуючи килими чи миючи вікна, приєднуються до співу вуличних солістів, які зазнали невдачі в кар'єрі, „мадоннарів" — вуличних малярів, що спеціялізуються в малюванні ікон Богоматері на тротуарах.

З того розділу читач довідається, який важкий шлях мусить пройти майбутній співак-соліст, якщо хоче досягти досконалости і здобути кар'єру. Поруч природного обдарування потрібна наполегливість у праці, бо навчання співу вимагає щоденних лекцій впродовж 6-8 років. При тому, як пише автор „треба вести себе в аскетичному способі життя, бо така доля правдивого співака". Важливим є натрапити на доброго вчителя, бо шарлатани нівечать голос. Навчання в доброго маестра вимагає матеріяльних засобів і багатьом кандидатам приходиться примирати голодом. Ці моменти цікаві зокрема нашим молодим адептам співу, які після закінчення школи негайно виступають на сцені як „неперевершені співаки", „наші соловейки", „незрівняні оперові виконавці", що своїм виступом „очаровують слухачів". В цьому підтримують їх безкритичні дописувачі і некомпетентні рецензенти чи некваліфіковані критики...

Хоч автор поїхав до Міляно з наміром стати співаком, він своєї цілі не досяг. Був у нього голосовий матеріял, але не ставало матеріяльних засобів на довголітнє навчання. Одначе вирішальними були внутрішні критерії. М. Островерха сам побачив, що він співаком не буде, бо це не по лінії його духових потреб і зацікавлень. Його мрією було мистецтво, література, мистецтвознавство. Його „спрага насичуватися культурою цієї країни здавалася — невгасна". Та й його маестро сказав: „Ти поет, у тобі відчуваю більше письменника як тенора. І, на мою думку, залиши спів".

Автор був настільки самокритичний, що після кількох концертів у Галичині рішився попрощатися з співацькою кар'єрою: „Як узяти було мою вдачу, мій нахил до поважнішої ділянки духової праці, а важне й матеріяльні обставини, то співаком я не міг бути". Грала теж ролю туга за рідним краєм і бажання влаштуватися.

Автор вернувся ще раз до Італії, але вже не студіювати спів. Йому прийшлося звести тяжку внутрішню боротьбу, про яку зворушливо пише: „На самоті я передумав мої перспективи.

(Продовження на стор. 3-ій)

Сторінки з побуту Гетьманщини: вибір посадника міста

Працюючи над історією адміністрації в першій українській модерній державі, а саме в козацькій Гетьманщині та переглядаючи різні документи в Гарвардській бібліотеці я знайшов цікавий опис перебігу виборів посадника міста Чернігова в першій половині вісімнадцятого століття.

Чотири документи з років 1730-1731 ілюструють цей процес. Вони знаходяться в старій газеті, „Чернігівських Губернських Відомостях" за 1852 рік.

В Гетьманщині деякі міста, як Київ, Чернігів, Ніжин, Полтава і т. д. мали маґдебурзьке право себто міську самоуправу. Всі пости були виборні. Головою міста був війт (посадник), який з бурмістрами, лавниками, або райцами та представниками міських цехів управляв міщанами й міським господарством. Бурмістрів було кілька і вони займалися адміністративними справами і допомагали війтові. Лавники — це члени судової комісії, яка розглядала деякі карні та цивільні справи міщан. Також до міської ради входили репрезентанти цехів, себто професійних юній, що згуртували різних ремісників. Вони брали участь у важливих міських нарадах коли було потрібно згоди усіх міщан. Побіч міської адміністрації в містах була козацька адміністрація, яка займалася справами оборони міста, встановляла податки й повинності міщан, мала окремі суди для козаків і старшин й деколи приходило до конфліктів між обома юрисдикціями, що їх мусів розв'язувати гетьман чи Генеральна Військова Канцелярія. Гетьман також затверджував вибори війта своїм універсалом.

У 1730 році помер війт Чернігова Федір Лопата. Його місце тимчасово зайняв бурмістр Карло Маркович. Після отримання дозволу на вибори нового війта від гетьмана Апостола (17-го грудня 1730 року) Чернігівський полковник, Михайло Богданов (1723-35) дав міщанам можливість виборів своїм універсалом. Ми маємо точний опис виборів війта, приготовлений писарем Чернігівського маґістрату Степаном Росовським.

Отже, 20-го грудня 1730 року, зібралися в ратуші маґістрату представники цехів, бурмістри, лавники

(Продовження на ст. 3)

Юліян Мовчан

ПОДОРОЖ ПО АФРИЦІ

I

Справа була такого роду. Перед тим, як дістатися з Ню Йорку до земель Південної Африки (біля 8,000 миль), наш літак, аби дібрати бензину був змушений „вильондуватися", як то кажуть наші сусіди-поляки, на маленьких острівцях Ілга До Сал, які розміщені на захід від найбільш висунених на захід земель Африки — десь недалеко від Дакару та Гвінеї.

Як то, звичайно, буває, багато пасажирів аби трохи покращити кровообіг своїх ніг від довготривалого сидіння у літаку, забажало вийти на прохід. І ось, коли люди хотіли повернутися назад до літака сторожа при дверях сказала: — ні! — Тобто, нас звідси не випустять аж поки не прийде на це спеціяльний дозвіл!

Передафриканська „мишоловка"

Якщо цього не можна назвати „мишоловкою" або ув'язненням, то в кожному випадку воно було дуже до цього подібним. У той час, коли всередині будинку вся обслуга складалася з чорних людей (що цілком нормальне, бож ми були вже фактично на території Африки), на аеродромі через вікно ми бачили, як невеликий відділ неґритянських вояків, чомусь, тримаючи поперед себе гострі баґнети, марширував то в один, то другий бік. У чому ж справа?

Запитує одного молодого, можливо студента, неґра, кому або до якої держави належать ці острови?

— Як „до якої держави?" — не то із здивуванням, не то навіть з обуренням сказав він. — Та ж хіба ви й до цього часу не знаєте, що ми на цих островах вже маємо незалежну державу? Ми є „індепендент", — підкреслив він.

В той час мимохіть впало на думку: острівці, які навіть не на кожній мапі можна знайти, вже мають свою незалежність, а ми, українці, територія яких у чотири рази більша від території Англії, ще й досі в національно-державному розумінні не маємо того, що вже мають ще донедавна напівдикі племена цих островів... Парадокс, який дійсно суперечить усяким логічним поняттям.

Причина, чому нас тут тримали понад три години в напівв'язничному стані, незабаром вияснилася. Від того часу, сказали нам, відколи Ігла До Сал стали незалежними, „проґресивний" уряд островів нав'язав близькі стосунки з Фіделем Кастром та Москвою, і тому, видно, за порадою тих своїх „приятелів" аби не допустити на свою територію різних капіталістичних „диверсантів" та „шпигунів" (відома совєтська шпигуноманія), все тримає „під замком", всі входи і виходи на аеродромі — під суворим контролем. Пізніше, коли ми вже були в літаку, один з туристів сказав, що кілька місяців тому один з його приятелів, який також летів до Африки, змушений був чекати на цих островах аж цілих два дні.

Африканський „апартеїд" зблизька

І ось, нарешті, ми в Йоганезбурґу — найбільшому місті Південної Африки. Був початок листопада, тобто, така сама пора року, яку ми маємо на північній півкулі в травні. Пахло весною і „дубовим молодняком", — висловившися мовою Миколи Хвильового.

Перше, що кинулося в очі, це те, що хоч Південна Африка і далі перебуває під контролем білошкірого населення, проте білих людей тут майже не видно. Все чорні і чорні. І то не тільки на вулицях або по парках, але й в різних установах та „бизнесових" підприємствах, починаючи від аеродрому, і кінчаючи готелями та аптеками. Згідно зі статистикою 1978 року, на загальну кількість 23,894,000 населення Південної Африки, було 4,408,000 білих та 2,494,000 — „мішанців, або т. зв. „колоредс". У чому ж справа? Якже тоді є з расовою дискримінацією у цій частині Африки, про що й досі так багато пише американська преса. Точніше, як виглядає південноафриканський „апартеїд" зблизька?

Треба зразу сказати, що американська преса, зокрема, т. зв. ліберального напрямку, расову проблему в Південній Африці висвітлює досить однобічно. Мовляв, дивіться: хоч неґритянського населення там є приблизно в п'ять разів більше ніж білого, проте державно-політична керма там і далі перебуває у руках білих. Дискримінація! Нерівноправність! Расизм! Апартеїд!

Коли Південну Африку розглядали як кожну іншу державу в світі, то воно дійсно може здаватися, що в тій країні білі, далі хочуть тримати чорних в напіврабському стані, і т. д. Але справа в тому, що з історично-національно-расового погляду Південна Африка не є те саме, що будь-яка інша країна в світі. Ось деякі незаперечні історичні факти.

Подібно, як білих поселенців вважають „зайдами" чи наїзниками цієї найбільш на південь висуненої африканської землі, так само і сучасних її чорних мешканців треба вважати в тому самому розумінні „зайдами". Бо кілька століть тому їхні предки, шукаючи „кращого життя", залишили свої споконвічні поселення у центральних частинах Африки і помандрували трьома групами на південь — аж ген на кінчик континенту, де тепер міститься Кейп Тавн (або Кейпштад) та провінція Натал. І тому, що неґри в Південній Африці, прибувши з різних частин великого африканського континенту, не складають якоїсь однієї монолітньої національно-етнічної групи, але, навпаки, поділяються на кілька окремих національних груп (зулу, ксоза, ґвазі, сото, свана, венда та ін.), вони відрізняються одні від одних також своїми звичаями, традиціями, мовою і т. д. Не кажучи вже про індіян, та т. зв. „колоредс", (мішанина" чорних з білими, що їх переважно можна здибати в провінції Кап).

Хоч більшість тутешнього неґритянського населення розуміє англійську або т. зв. африканську мову („мішанина" англійсько-німецько та голландської мов), проте неґри між собою воліють розмовляти своєю рідною мовою, дотримуватися своїх рідних традицій, і т. д.

Шукаючи розв'язки расової проблеми, яка у зв'язку з самовизначенням африканських народів все більше почала загострюватися, в березні 1943 року тодішній прем'єр-міністер Деніел Малан під час однієї з промов у парляменті вперше висловив слово „апартеїд" — слово, яке походить від південноафриканського діялекту „апартнес", тобто, відокремлення, точне розмежування. Якої думки про цей „апартеїд" самі білі мешканці Південної Африки? Чи правда, що під цим словом треба розуміти бажання білошкірого населення за всяку ціну втримувати свій контроль над чорношкірими, робити все, аби неґри не мали тих самих прав, які мають білі, і т. д.

З цим питанням ми звернулися до того, до кого нам було це найзручніше зробити — до нашого провідника. Будучи сам „африканцем" (білим, але народженим у Африці), він, вставши і, дивлячися десь поза місто крізь вікно автобуса, яким ми тількищо виїхали з Йоганесбурґу, сказав: — Аби вам було легше зрозуміти, що ми, білі африканці, розуміємо під словом „апартеїд", подам такий наглядний приклад. Напевно ви бачите он там, за містом, на горбках багато-багато маленьких і майже новеньких хаток. Ті хатки — це частина напевно відомого вам з преси містечка Совето, (Дехто може думати, що назва цього містечка має щось спільного з совєтами. Зовсім ні. Його назваSoweto, походить від слів South-West Territory),яке у зв'язку з расовими заворушеннями в ньому кілька років тому, здобуло в широкому світі розголос. Таких одноповерхових будинків з усіма в них вигодами наш уряд в цих околицях після Другої світової війни побудував понад 200,000. Живе в тих хатках біля 800,000 населення (приблизно чотири особи на одну хату), при тому — все те населення виключно неґритянське. Це був т. зв. „лов ком проджект", тобто, будинки для тих, хто мало заробляє. За цілий місяць за таку хату з трьома спальнями, ванною, внутрішньою каналізацією і т. д. — включно з електрикою треба заплатити всього 28 рандів (приблизно 32 американські доляри). Самі будинки побудовано було так аби вони якнайбільше відповідали „смакам" чи традиціям їх мешканців. Наприклад, хтось може запитати — чому побудовано лише одноповерхові хати. А тому, що серед деяких неґритянських племен було б не „до подумання" щоб якийсь ватажок чи будь хто інший, якого вважають або який себе вважає чимсь „вищим", спав нижче, тобто, на нижчому поверсі, а, інший, якого він вважає „нижчим" за себе, спав над ним.

Потім, коли ми ще ближче наблизились до Совето, провідник продовжував: — Але, як бачите, ми там побудували не тільки хати для мешкання, але також і всі інші вигоди, які вимагає модерне життя: школи, лікарні, аптеки, купальні басейни, бібліотеки, і т. д. Чому так було зроблено? А тому, аби неґри мали всі можливості для свого культурно-побутового розвитку.

(Продовження буде)

Чи існує...

(Продовження зі стор. 2)

СР. Це гасло було динамітом для зруйнування колоніяльних імперій.

Наївні люди на Заході прийняли це гасло комуністів як борців за визволення поневолених народів. Власне тоді в перших роках існування совєтської влади викристалізувалася доктрина обмеженого суверенітету. Ленін обіцяв неросійським народам СССР можливість відділення і створення незалежних держав. Але право на самовизначення було для большевиків другорядним питанням. Першим завданням була держава „диктатури пролетаріяту", як ознака сили партії і питання світового панування революції.

Комуністи під словом „нація" розуміють тільки соціяльну групу з її комуністичним керівництвом. Таким чином право нації на самовизначення була властиво правом большевицьких політичних сил. Тому про якусь „національну свободу" не може бути мови, бо комуністична партія — інтернаціональна.

Сталін як офіційний большевицький комісар у справах національностей, заявив, що революція не може втриматися без харчової бази неросійських територій СССР, тому їх відділення треба вважати контреволюційним. У зв'язку з тим вигадано нове гасло-поділ для воззєднання. Уряд Леніна визнав „незалежні суверенні" держави — Україну, Литву, Латвію, Естонію, Арменію і Азербайджан. У тих „суверенних" країнах були свої дипломатичні представництва і збройні сили. Все таки всі вони підлягали Москві. А місцеві „комуністичні" партії — це ж тільки частини компартії РСФСР. Це була трансмісія між центром і населенням „суверенних" республік. Сталін тоді ж заявив, що формальна незалежність — це тільки питання політики центру, а місцеві „націоналістичні" комуністичні партії тільки маріонетки Москви. На територіях „суверенних" республік стояли частини червоної армії, як єдині ґаранти цих партій.

Уже 1918 року Ленін і Сталін склали документ, у якому говорилось, що в міру рухові червоної армії в Україні треба було від місцевих (українських) шовіністів відібрати можливості вважати „наш рух" — як окупацію. Переконання місцевих шовіністів треба було контратакувати утворенням місцевих рад. Тоді рух червоної армії ставав визвольним і совєтських солдатів вважати окупантами могли тільки місцеві шовіністи.

Іншими словами ми, большевики, знаємо що наша армія вас окупує, але ви повинні її зустріти як визвольну.

Подібну тактику було вжито восени 1968 року в Чехо-Словаччині. Колябораційний уряд у Празі (робітничо-селянський!) привітав червону армію — як визвольну. Того по якомусь часі осягнуто. Тоді на стінах будинків Праги з'явились написи: „Леніне, прокинься! Брежнєв збожеволів". Хто написав такі гасла, зовсім не знаючи історію КПСС. Брежнєв — учень Леніна.

А як було всередині СССР? Національні комуністичні партії отримали директиву просити центральний уряд іменем своїх народів об'єднати дані республіки з СССР. Так протягом кількох днів зникли „суверенні" республіки. Тому „авторські права" на поневолення не належать до Брежнєва, але від того поневоленим народам не легше.

Неправильна інтерпретація „доктрини Брежнєва" — це тільки колискова пісня для безпечного Заходу. Не перешкоджайте нам дрімати, а то й спати. Все, що совєтські комуністи роблять, неупередженим легко зрозуміти. Вони шукають тільки власної безпеки. Десятки років існування совєтської влади таке переконання не захитали.

Сторінки...

(Продовження зі стор. 2)

та радники перевести елекцію нового війта.

Спершу голосували представники кравецького цеху — цехмістр Павло Гуртовий та одинадцять товаришів, далі від шевського цеху — цехмістр Олексій Григоріїв і дев'ять товаришів, тоді від різників — цехмістр Степан Яковлів і чотири товариші. Тоді голосували представники ткацького цеху — цехмістр Константин Андріїв і сім товаришів, тоді цехмістр Павло Андріїв і шість товаришів шаповалівського цеху (вони виробляли вовняні та повстяні шапки), далі представники перепичанського цеху (пекарі), а саме цехмістр Яків Бублик і п'ять товаришів та цехмістр Іван Кондратів з товаришами ковальського цеху. Всі вони голосували за Йосифа Титовича.

Усіх дев'ятнадцять лавників голосували на Йосифа Титовича, а саме Давид Митаревський, Григорій і Павло Білявські, Федір Іллющенко, Павло Мова, Матвій Коробка, Леонтій Річицький, Карло Семенович, Федір Бардадим, Степан Микитенко, Іван Кукса, Федір Армашенко, Степан Лаврентієв, Павло Дяченко, Самійло Скороход, Петро Сташевський, Андрій Никифорів, Василь Гармашенко і Дем'ян Левченко.

Три бурмістри подали свій голос на Йосифа Титовича, а саме Карпо Мокрієвич, Ян Гаренский і Єрофей Петрович. Шість радників чернігівських так само голосували на Титовича. Їх прізвища: Самун Крутин, Омелян Малащенко, Іван Ладонченко, Матвій Сирапара, Євстахів Семенів і Григорій Ємченко.

Ці представники міщан вибирали Йосифа Титовича, колишнього бурмістра, на війта міста Чернігова. Три місяці пізніше Титович поїхав до Глухова, себто столиці Гетьманщини після знищення Батурина в 1708 році. Там „презентувався" перед гетьманом Апостолом і отримав підтверджуючий універсал з 1-го квітня 1731 року на свій уряд.

Так виглядали вибори війта міста з маґдебурзьким правом. Вони переходили з ритуалом і певною пишнотою. Козацька адміністрація респектувала їх права та не вмішувалася в них. Навпаки, гетьман своєю конфірмацією підтримував авторитет міської ради та її відрубність від козацької адміністрації.

Юрій Гасцький

Українці у Польщі...

(Закінчення зі стор. 1)

щасливо і була розподілена між українцями в Польщі приходять також з інших джерел. Ясним є, що шлях, що його обрано для пакунків допомоги до Польщі є певний та успішний. Отримавши вістки про розподіл першого транспорту, Митрополія готується вислати другий в найближчому часі.

Таких транспортів і пакунків треба буде багато, тому жертвенність всіх українців в Америці доброї волі на фонд допомоги українцям в Польщі є далі необхідна.

Пожертви слід далі надсилати на таку адресу: Chancery, Relief Fund, 815 N. Franklin St. Philadelphia, Pa. 19123.

В ЕСПАНІЇ ПОЧАЛИСЬ В НЕДІЛЮ, 13-ГО ЧЕРВНЯ, XII з черги світові мистецтва футболу за чашу Жуль Ріме. У відкритті на новозбудованому стадіоні в Барсельоні взяло участь біля 80,000 глядачів, серед них король Хуан Карльос і королева Софія. У перших змаганнях Бельгія перемогла чемпіона світу Арґентину 1 — 0. Змагання триватимуть цілий місяць з уваги на участь — вперше — 24-ох дружин. У понеділок Польща і Італія поділились точками у ремісі 0-0, а Бразилія перемогла СССР 2-1 ґолем Едера дві хвилини перед кінцевим свистком.

Концерт Степана Старика

У неділю, 25-го травня ц.р., о год. 8-ій вечора відбувся самостійний концерт скрипаля віртуоза Степана Старика. Концерт цей належав до серії шістьох концертів під назвою „Сі-Бі-Сі Фестиваль Торонто представляє віртуоза". Концерти відбуваються неділями в акустичній пресвітеріянській церкві св. Андрея на розі вулиць Кінґ і Сімко в Торонто.

Степан Старик

Степан Старик — син батьків-еміґрантів з Галичини, є сьогодні передовим скрипалем Канади. Багато музичних критиків уважає його найліпшим скрипалем у Канаді. Його життєпис у „Гу із Гу енд Мюзік" та інших музичних енциклопедіях поданий з найбільшими признаннями за величезні осяги. Він вже був професором у дев'ятьох університетах та консерваторіях, концертмайстром в трьох найважливіших оркестр — у Лондоні, Амстердамі та Чикоґо. В Лондоні він став концертмайстром, мавши 24 роки, та був наймолодшим концертмайстром в історії Лондонської Королівської Філармонії.

Старик має вже 40 альбомів платівок, на яких є награно 170 різних композицій, з того 16 творів награно вперше. Він дістав почесний докторат від університету Йорк у Торонто за свої заслуги для канадської музики, дістав також Шевченківську медалю від Комітету Українців Канади. Степан Старик у музичному житті — хоч оце недавно відсвяткував тільки 50-ті свої уродини, — є вже видатною постаттю.

В програмі 25-го травня були виконанні такі твори: „Ла Фоллія" А.Кореллі; „Шакон" з партити ч. 2 С.Баха; „Соната для сольо скрипки" оп. 115 Прокофьєва; „Прелюд, Менует і Ґавот" зі Сюїти оп. 43 Вієтан, 5 Каприсів п'ятьох композиторів — Локкателлі, Фіорілло, Кройцер, Венявські та Паґаніні. „Лібесфройд" і „Лібеслайд" Крайслера та „Вступ і тарантелля" оп. 43 Сарасате.

Концерт був надзвичайний, а слухачі були в піднесеному дусі. Старик кілька разів дістав стоячі овації в майже заповненій залі, де було понад 1000 слухачів. Твори були виконані якось так, що іншого чи кращого виконання собі годі уявити. Спонтанність і вдумливість, щирість і віртуозність та глибока музикальність без якоїнебудь штучної „показности" характеризували цей вечір.

За сценою, де коло Старика були і його щасливі батькі, і дружина з донею, коли я сказала: „...а мені таки найбільше сподобався Бах...", Старик зі скромною усмішкою відповів: „...і мені здається, що я його найкраще виконав". Довга черга ґратулюючих зі захопленням була доказом якости вечора.

Оксана Бризгун-Соколик

Книжка...

(Продовження зі стор. 2)

Закрадалася вигідна думка: вертатися до краю, влаштуватися у Львові. З жалем у серці я постановив покинути Італію. На саму думку про це, мені ставало страшно й пусто на душі. Найболючіше прощання мав я з музеями мистецтва і з старовинними церквами."

Змогу й силу винести остаточне рішення дала авторові віра в Бога: „Міляно було містом моїх перших кроків у культурній чужині. Воно було й містом моїх терпінь, на щастя тільки матеріяльних нестатків. До нині дивуюся: де в мені набралося стільки сили витримати? Я знаю: моя сила був — як і є — Бог!"

Переживання, міркування й поведінка автора в книжці просякнуті його глибокою релігійністю, побожністю і дитинною вірою в Бога. Вже в першому розділі „Напрям — Італія!" автор, ідучи в непевну дорогу, „поклав на собі знам'я хреста — за щасливу путь поручився Богові"! І під час перебування в Міляно, де прийшлося йому важко борикатися з нестатками, він шукав потіхи в молитві і в контемпляції у Божих храмах.

Автор пише: „До церкви ходив я, бо спонукувало мене до того душевне бажання. У церкві в молитві я знаходив скріплення для душі і для нервів".

Чому заголовок „Наперекір?" Автор у передньому слові пише: „Ці спогади, це суще „Наперекір". Бо в правдивій любові доля буває прикра; надто в любові до краси, до величі, до глибокого, а таким є мистецтво, музика, література й узагалі культура духа. У цих споминах в Італії проходять гори і доли, смутки, сміх і терпіння. Та я не хотів скоритися долі і наперекір пішов шляхом рож і терня".

Друге авторове умотивування заголовку має утилітарно-виховний характер: „Треба це все сказати для нашої молоді, в якої доля є мачухою в її життьових змаганнях, що вона мусить іти наперекір".

Та й сама книжка вийшла „наперекір". Хоч була написана в 1968 році, не було змоги знайти видавця в ЗСА. Появилася вона „наперекір" труднощам у 1981 році в Австралії.

Автор слова про М. Островерху в збірці й її рецензент д-р Лука Луців, згадавши 12 попередніх його друкованих праць, пише: „Вона найцікавіша, бо в ній (М. Островерха) пише про життя мистців-богемістів в Міляно. Це немов сповідь із усього життя, в ній пише про себе самого".

У виданні збережено власний правопис і мову автора, який не признавав мовних пуристів, мовляв, своїм формалістичним ставленням до мовних явищ, вони обіднюють фонд літературної мови.

ПРИЧИНА ЗАХВОРЮВАННЯ НА ХВОРОБУ РАКА довгий час лишалася таємницею для науковців і медиків, але тепер вже зовсім певно, що рак викликають невірно діючі ґени, що є у клітинах всіх людей. Але ще невідомо, чому ці ґени в певний момент і в певних людей розпочинають невірне функціонування клітин, примушуючи їх рости неправильно. Нові досліди кажуть, що цих ґенів відносно небагато, але вони, начебто у своєрідному дормантному стані сидять тихо в кожній клітині, аж раптом щось, чого вчені і лікарі ще не відкрили, побуджує ці ґени до шкідливої для організму діяльности.

Відзначили 50-ліття...

(Продовження зі стор. 1)

за словами І. Рожанковської, стала ключовим моментом у розвитку українського жіночого руху в Америці, а теж згадати і вшанувати тих жінок, що той Конґрес зорганізували.

Полуденок відкрила голова Окружної Управи Ню Йорку Лідія Магун, яка привітала голову СУА І.Рожанковську, отців С. Шевчука і Володимира Базилевського, голову СФУЖО і почесну голову СУА Лідію Бурачинську, голову Крайової ради жінок Америки Ненсі Баркер, екзекутивного директора Крайової ради жінок Меррінел Салліван, чисельних представників крайових і місцевих організацій, членок СУА і гостей. Розалія Полчій, англомовна секретарка СУА, відкрила полуденок і проводила ним в англійській мові.

У своєму слові голова СУА І.Рожанковська підкреслила велику вагу першого Українського Жіночого Конґресу та його вплив на український жіночий рух в Америці. За її словами, Союз Українок Америки зактивізував мало свідоме українське жіноцтво поза межами України та визначив його позицію і завдання у громаді.

Голова Крайової ради жінок Америки Н. Баркер передала привіт, в якому підкреслила співпрацю Союзу Українок Америки з Радою, висловила радість, що голова СУА І.Рожанковська ввійшла до її екзекутиви та згадала при тому Український Музей, який вона відвідала декілька років тому. Виставка українського народного мистецтва, обрядові хліби і писанки залишили в її пам'яті якнайкращі враження.

Заступниця голови СУА Лідія Гладка у своїй доповіді сягнула в самі початки українського організованого жіночого руху, перейшла всі його етапи, а тоді задержалася на тих, які організували Перший Український Жіночий Конґрес, і ствердила, що Конґрес блискуче виконав своє завдання та став тим дороговказом, від якого почалася нова епоха в існуванні українського організованого жіночого руху в Америці.

Почесна членка СУА і колишня заступниця голови СУА Олександра Різник зворушила присутніх своїм споминам про працю матерів її покоління у Союзі Українок Америки, а разом і в українській громаді.

Голова СУА І. Рожанковська в асисті голови наймолодшого Відділу СУА Надії Нинки вручила почесні плякети і грамоти тим відділам і членкам СУА, які брали участь у Конґресі. Окремі грамоти отримали ті відділи СУА, які постали в тому році, коли відбувся Конґрес. Почесну Голову СУА Л. Бурачинську голова СУА нагородила золотою відзнакою, яку признала їй Головна Управа за невтомну і велику працю для організації.

У мистецькій частині виступала співачка, дочка голови Окружної Управи Ню Йорк, Ляриса Магун-Гурин, яка відспівала п'ять пісень. Їй акомпаньював відомий піяніст Тарас Левицький.

На закінчення о. В. Базилевський висловив признання Союзові Українок Америки за працю, провів молитву; українським національним гимном закінчено святочний полуденок.

„РІДНА ШКОЛА" В ГЮСТОНІ

Гюстон, Тексас. — Під проводом нового пароха о. Августина Породка, в суботу, 29-го травня ц.р. відбулися перші сходини Батьківського Комітету Школи Українознавства. Під час сходин був вибраний провід в такому складі: голова — Христина Мисько, містоголова — Реня Поточняк, писар — Богдан Ярош, скарбник — Володимир Березовський. 6-го червня ц.р. відбулися загальні сходини батьків та вписування дітей до школи.

Початок навчання — 11-го вересня ц.р. в приміщенні парафії св. Пія X, 9100 Медовшаер.

Батьківський комітет закликає всіх батьків та новоприбулих до Гюстону українців вписувати дітей та активно піддержувати новозорганізовану школу.

Вислід другого Бібліографічного Конкурсу УНІГУ

Комісія Бібліографічного Конкурсу УНІГУ – конкурсу, що його фундаторами стали св.п. Володимира та д-р Микола Ценки з Філядельфії, подає до загального відома, що до визначеного терміну 1-го березня 1982 року надійшли на II конкурс дві бібліографічні праці.

Член Комісії Едвард Касинець на власне бажання відступив від розгляду й оцінки цьогорічного конкурсу, з уваги на те, що він був консультантом одної з надісланих праць. Всі три члени Комісії одноголосно погодилися в тому, щоб на місце Е.Касинця кооптувати на цей рік мгра Івана Коровицького, емеритованого бібліотекаря Бібліотеки філософії та релігії Темпельського університету.

Новооформлена тричлена Комісія розглянула критично й оцінила надіслані на конкурс праці і одноголосно погодилася на такі рішення:

1) Признати нагороду в сумі 700 долярів Павлові Магочому, професорові Торонтонського університету, за його працю п.н. „Galicia: A Bibliographical Guide". Це критичний бібліографічний огляд англійською мовою, що дає бібліографічний ключ до джерел історії Західної України від найдавніших часів до кінця Другої світової війни. Машинопис праці має 414 сторінок і охоплює біля 3.000 бібліографічних позицій різними мовами.

2) Признати нагороду в сумі 300 долярів Ярові Славутичеві, професорові Альбертського університету, за його працю п.н. „Анотована Бібліографія Української Літератури: Канадські Книжкові Видання, 1908-1980". Це бібліографічний показчик з анотаціями друкованих у Канаді окремими виданнями творів українського красного письменства, що їх авторами є канадці. Праця написана українською мовою, має 242 сторінки машинопису і біля 670 бібліографічних позицій.

Комісія Бібліографічного Конкурсу УНІГУ

Марта Тарнавська
Пенсильванійський університет, голова
Осип Данко
Єйльський університет
Іван Коровицький
Темпельський університет

СВІТОВЕ ЦИГАНСТВО БОРЕТЬСЯ ПРОТИ дискримінації, як і багато інших расових груп, проти яких існують упередження в світі. Особливо від цього страждають цигани (вони воліють, щоб їх називати „рома", а не „цигани" чи „джіпсі"), бо їхньою культурною традицією є кочовий спосіб життя. Це їх ставить раз-у-раз у конфронтацію із законами країн, по яких вони мандрують. Тепер циган, чи „рома", очолює народжений в Англії „король циган" 42-річний Ґраттан Пуксон, що 11 років очолює Світовий романський конґрес з осідком в Беоґраді, Юґославія. Конґрес є речником 10 мільйонів циган у світі.

Концерт Андрія Дудича

У суботу, 1-го травня, відбувся в Торонто перший самостійний концерт молодого оперного співака баритона Андрія Дудича, який недавно приїхав до Канади з Польщі.

А.Дудич народився у Вроцлаві, Польща, а в Лодзі закінчив музичний факультет у 1980 році, осягаючи диплом із співу та театрального мистецтва. Під час студій у 1979 році він здобув третю нагороду у змаганнях співу в конкурсі ім. Яна Кіпури в Криниці. В тому самому році він здобув бронзову медалю і диплом у конкурсі співу ім. Адама Дідура в Катовицях. У 1979-1980 роках виступав він, як оперний соліст у Лодзі, а згодом два роки—в Державній опері у Варшаві. А. Дудич постійно виступав зі славним хором „Журавлі". Він має у своєму репертуарі 10 опер.

Андрій Дудич почав концерт арією Ксеркcеса з опери „Ксеркcес" Генделя, в якій дещо відчувалася ще нерозспіваність, певна стриманість співака. Арія Фіґаро з опери „Весілля Фіґаро" Моцарта вийшла багато ліпше, а в арії Ріґолетто з опери „Ріґолетто" ми відчули, що з кожним твором виконання стає краще та цікавіше.

Ляриса Кузьменко, акомпаньяторка співака, виконала гарно два сольові фортепіянні твори „Фантазія" та „Ноктюрн" своє власної композиції, обидва в романтично-імпровізаційному стилі.

Далі співак дуже добре виконав глибоку змістом арію Тараса з опери „Тарас Шевченко" Г.Майбороди та з драматизмом—арію Остапа з опери „Тарас Бульба" М.Лисенка.

По перерві почалася друга частини концерту прекрасно виконаною „Ой, ти дівчино, з горіха зерня" Кос-Анатольського, сл. Франка. В цій частині співак виконав групу народних пісень: ‚Стоїть явір над водою", обр. Гулака Артемовського; ‚Ой, під вишнею", обр. Лисенка; „Повій, вітре, на Вкраїну", обр. Данькевича, та „Дивлюсь я на небо", обр. Заремби. Твори були виконані щиро, переконливо та з добрим характером, головно вдала була „Ой, під вишнею".

Програма закінчилася двома творами Лисенка: „Безмежнеє поле" та „Гетьмани", обидві виконані з темпераментом і стильово.

Андрій Дудич—молодий музикальний, культурний співак. Його голос—приємний молодий баритон, що ще має перед собою багато місця для росту та дозрівання. І дай Боже, щоб співак мав можливість у цій новій для нього країні поселення далі вчитися, працювати над своїм голосом та стати одним з передових баритонів Канади.

Концерт був повторений у неділю, 2-го травня, в Ошаві, Онтаріо.

Оксана Бризгун-Соколик

Д-р Мирон Боднар—новий український лікар

В дні 26-го травня 1982 року відбулася офіційна церемонія—промоція Мирона Євгена Боднара на доктора медичних наук, у просторій залі Северенс Голл у Клівленді, Огайо.

Мирон Боднар народився в 1956 році і є сином д-ра Володимира і Любови з дому Гурко. Середню освіту він закінчив відмінно, а також школу українознавства з матурою з визначним вислідом. В часі своїх середньошкільних студій одержав кілька наукових відзначень, в тому Ренселір—відзначення як найкращий учень з математики і стислих наук, і друге місце—в науковому змаганні північносхідного Огайо (Northeast Ohio Science Fair).

М.Боднар студіював чотири роки на передмедичному факультеті Кейс Вестерн Резерв університеті в Клівленді і закінчив його вислідом „сумма кум лавде". В часі студій став членом асоціяції „Фі Бета Каппа". Завдяки його високим оцінкам, він був прийнятий перед часом на медичні студії в Кейс Вестерн університеті, їх він закінчив 30-го квітня 1982 року.

Д-р М.Боднар цікавиться також механікою, любить музику, спів і спорт; є пластуном, філателістом і грає в шахи. Він буде відбувати свою резидентуру, починаючи з липня ц.р. у шпиталі св. Луки в Клівленді, в ділянці внутрішньої медицини.

Д-р Мирон Боднар спрямував також своє приватне життя на новий шлях, бо 8-го травня одружився з Мартою Мартинюк, донькою д-ра Євгена Мартинюка і Галини з дому Білецької. Вінчання відбулося в українській католицькій церкві св. Духа в Акроні, Огайо. Марта Боднар студіює в університеті в Клівленді, щоб здобути професію медичної сестри.

Д-р Родіон Палажій

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ „Українського Тижневика" ☐

„Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ
20-го ЧЕРВНЯ 1982 р.

Кліфтон, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відділу УНСоюзу відбудуться від год. 1 до 3-ої по пол. в залі церкви св. Марії при Washington вул у Кліфтоні. Просимо всіх членів прибути на збори.

Секр. — Іван Бурний

Рочестер, Н. Й. — Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217-го Відділу УНС, о год. 2-ій по пол. в церковній залі св. Йосафата, з таким порядком: Відкриття, відчитання протоколу, звіт фінансовий і хорих, як рівнож звіт з Конвенції і збирання членських вкладок.

Стефан Васьків, Предсідник
Теодор Кубарич, фін. секр.
Стефан Мартинюк, касир
Катерина Марґолич —
і Стефан Приймак, чл. Управи

Пассейк, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 42-го Відділу УНС відбудуться о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Буде звіт делеґатів з 30-ої Конвенції УНСоюзу. Просимо взяти участь. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу.

В. Марущак — рек. секр.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ДМИТРО ҐУРАЛЬ, член УНС, Відд. 361-го „Дністер" в Ню Йорку, помер 8-го лютого 1982 року на 77-му році життя. Нар. в 1905 році в Підсоснові, пов. Бібрка, Україна. Членом УНСоюзу став 1940 р. Залишив у смутку дружину Софію, дочку Олю, сина Йосифа, 5 внуків і сестру Катерину Конюх. Похорон відбувся 12-го лютого 1982 року на цвинтарі Оливна Гора в Квінсі, Ню Йорк.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

КАТЕРИНА КОБЛЯН, член УНС 170-го Відділу Укр. „Січ" в Джерзі Сити, Н.Дж., померла 23-го травня 1982 року на 87-му році життя. Народилася в Любчі, Україна. Членом УНС стала в 1924 році. Залишила в смутку синів Івана і Михайла і сім внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Хреста в Н. Арлінґтоні, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Володимир Білик, секр.

ОЛЕКСА ҐЕЛЯ, член УНС, 57-го Відділу ім. свв. Петра і Павла в Коговзі, Н.Й., помер на 85-му році життя. Нар. 1896 року. Членом УНС став в 1937 році. Залишив у смутку двох синів Василя і Григорія, дві дочки, Єлисавету Думу і Анну Єнсел. Похорон відбувся 13-го квітня 1982 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Вотерфорді.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Савків, секр.

ГАЛИНА ҐЕРМАК, довголітній член і колишній член Управи 457-го Відд. УНС, Т-ва „Культура" в Ню Йорку, померла 21-го травня 1982 року. Залишила в смутку сина Богдана з дружиною Орисею. Похорон відбувся 24-го травня 1982 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Галя Кіляр, секр.

МАРІЯ КОРДУНСЬКА, член УНС, Відд. 36-го Т-ва Св. Марії в Рочестері, Н.Й., померла 25-го січня, 1982 року на 87-му році життя. Нар. 20-го вересня 1893 року в Україні. Членом УНС стала в 1935 році. Залишила в смутку три дочки: Катерину Воррен, Стеллю Скар і Анну Бінажевську; 4-ох внуків і 2-ох правнуків. Похорон відбувся 29го січня 1982 року на цвинтарі Санленд Меморіял Парк, в Сан Ситі, Аз.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Ковальчук, секр.

Проф. ПЕТРО АНДЕРСОН-ХОМУТ, член УНС і предсідник 18-го Відд. ім Гетьмана І.Мазепи в Колюмбусі, Огайо, помер 20-го січня 1982 року на 55-му році життя. Нар. в 1926 році в Бучачі, Зах. Україна. Членом УНС став в 1967 році. Залишив у смутку дружину Патрицію та доньок: Крис-Ярославу, Марію і Катерину. Похорон відбувся 24-го січня 1982 року на цвинтарі Інтермент Резурекшин Семетері в Вортінгтон, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.